

Celkově je však míra podpory nadaných žáků ve výuce nízká a v jejím zintenzivnění mají školy velkou rezervu. Jednou z příčin je přetrvávající nízký podíl identifikovaných nadaných žáků (podle odborné literatury je jich v populaci 10–15 %) a nedostatečná připravenost a metodické vedení učitelů v této oblasti.

Podíl kladných a záporných prvků uplatňovaných při hodnocení žáků v praktickém vyučování se meziročně výrazněji nezměnil. Účelné hodnocení obsahující zpětnou vazbu využitelnou v dalším učení bylo zaznamenáno přibližně v 77 % hodin. Naopak hodnocení s minimální zpětnou vazbou bylo užito přibližně v 7 % výuky a v 8 % výuky bylo hodnocení jen formální nebo nebylo vůbec užito. Dílčím pozitivem je, že vyučující podporují žáky v sebehodnocení i vzájemném hodnocení podle jasných a předem daných kritérií. Takové hodnocení bylo výrazněji užito u nematuritních oborů vzdělání.

TABULKA 68 | Hodnocení žáků při praktickém vyučování – podíl hodin (v %)

Hodnocení žáků	Obory celkem	Maturitní	Nematuritní
Jediným hodnocením při praktickém vyučování bylo stručné hodnocení okamžitých výkonů (např. „dobře“ vs. „špatně“).	7,4	7,7	7,2
Žákovské hodnocení své práce nebo práce spolužáků bylo podle předem známých kritérií.	38,4	31,7	42,6
Pedagog poskytoval všem žákům zpětnou vazbu využitelnou k jejich dalšímu učení.	77,3	81,0	74,9
Pedagog sledoval a hodnotil výkon, produktivitu a kvalitu práce.	72,6	66,2	76,7
Součástí praktického vyučování bylo i ověřování znalostí a dovedností.	43,6	47,2	41,3
Alespoň někteří žáci zhodnotili s pedagogem proběhlé praktické vyučování (s ohledem na jeho obsah a cíl).	34,2	34,5	34,1
Vyučování bylo pedagogem zhodnoceno jen formálně nebo nebylo zhodnoceno vůbec.	8,2	10,6	6,7

Pro hodnocení praktického vyučování u zaměstnavatelů školy rozvíjejí propracované systémy hodnocení žáků, které zahrnují i dílčí hodnocení instruktory. Přínosem je, že hodnocení v sobě často obsahuje i kritéria zaměřená na posouzení postojů žáka, jeho aktivitu, iniciativu, přístup k plnění pracovních povinností atp.

Praktické vyučování u zaměstnavatelů uskutečňuje více než 96 % škol. Jejich žáci stráví na pracovištích zaměstnavatelů necelou třetinu z celkové časové dotace praktického vyučování. Příprava i realizace praktického vyučování u zaměstnavatelů je efektivní, mnohdy probíhá v jejich vlastních vzdělávacích centrech určených pro vzdělávání zaměstnanců. V současné době je podpořena i zájmem zaměstnavatelů, kteří se zejména v technických oborech potýkají s nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil.

TABULKA 69 | Praktické vyučování u zaměstnavatele – podíl hodin (v %)

Praktické vyučování u zaměstnavatele	Obory celkem	Maturitní	Nematuritní
Praktické vyučování u zaměstnavatele odpovídá potřebám výuky.	97,5	100,0	95,1
Praktické vyučování u zaměstnavatele je připravováno a realizováno na základě koncepce školy.	95,0	97,4	92,7
Systém kontrolní činnosti průběhu praktického vyučování žáků u sociálních partnerů (firem) je funkční.	95,0	94,9	95,1

Z inspekčních zjištění vyplývá, že také žáci hodnotí praktické vyučování ve firmách a organizacích jako atraktivní. Kromě odměny za produktivní práci oceňují i možnost seznámit se s moderními technologiemi, využívat přístroje a zázemí, které v některých školách chybí.

4.2.5 Prevence rizikového chování žáků

Jedním z předpokladů pro nastavení vhodného vzdělávacího a výchovného prostředí ve školách je vytvoření bezpečného a vstřícného klimatu pro všechny účastníky vzdělávání.

Školní klima navštívených škol hodnotili ředitel, učitelé a žáci podobně. Ředitelé a učitelé vnímali školní prostředí většinou pozitivně. Pedagogové na rozdíl od ředitelů mají pocit, že by během školního roku mělo být více příležitostí pro vzájemnou spolupráci učitelů a zákonných zástupců. Učitelé vidí nedostatky v nízké aktivitě žáků při jejich spolupráci za účelem dalšího rozvoje výchovně-vzdělávacího procesu. Žáci jsou daleko méně než učitelé přesvědčeni o tom, že neshody vzniklé mezi učiteli a žáky jsou řešeny a vedou ke zkvalitnění spolupráce a že i přes názorové rozdíly jsou schopni nadále spolupracovat. Žáci hodnotili jako nejvíce problematické řešení neshod mezi nimi navzájem a jejich přínos pro další spolupráci.